

SON IMAGE

Théophile Gautier - Pau Casals (1898)

C'est una fée, un ange,
aux blonds et doux cheveux,
à l'air pur d'un archange
aux yeux voilés et bleus.
Sa bouche caressante
murmure doucement;
la parole enivrante
qui monte au firmament
Si doux est son sourire
que l'on se croit au ciel;
sa voix est un délire,
un doux rayon de miel
et si pure est son âme
qu'elle semble toujours
une divine flamme
retraite des amours.
Son coeur qui nous console
est un bien précieux;
une seule étincelle
elle embrasse le coeur
et ce n'est auprès d'elle
qu'existe le bonheur.

Mes de febrer
SESSIO D'OPERES DE CAMBRA
representades pels famosos

INFANTS CANTORS DE VIENA

BASTIÀ I BASTIANA, Mozart
EL SENYOR I LA SENYORA DENIS, OFFENBACH.

Exclusivament per als inscrits a
"AUDICIONS INTIMES"

Inscripcions: Via Laietana, 46, 5e, 3.^a.—Telèfon 17798
i durant el concert d'avui, a la Secretaria del
CASAL DEL METGE.

16875—IMP. ALTÉS.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CAMERÀ,
SECCIO

AUDICIONS INTIMES

Curs V: 1934 - 1935

CONCERT VIIIE

RECITAL DE LIEDER

CONCEPCIÓ BADIA
D'AGUSTÍ

SOPRAN

MESTRE PAU CASALS, PIANO
ALEXANDRE VILALTA, PIANO

Dimecres, 30 de gener de 1935
a les deu del vespre.

Exclusivament per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

Dormi, bella	<i>G. B. Bassani</i> (1657-1716)
Danza, danza, fanciulla gentile.	<i>Fr. Durante</i> (1684-1755)
Lasciateme morire	<i>Cl. Monteverde</i> (1567-1643)
Qui vuol la zingharela	<i>Paisiello</i> (1741-1816)
Nina	<i>Pergolese</i> (1710-1736)
Les violettes	<i>A. Scarlatti</i> (1659-1725)

II

Primera audició de

SET CANÇONS DEL MESTRE PAU CASALS

acompanyades al piano pel seu il·lustre autor (1)

No t'ha trobat... (1896).

Que curtes són les hores... (1896).

En el mirall canviant de la mar blava (1895)

En l'enterrament d'un nin (1895).

A la callada (1900).

Absència (1901).

Son image (1898).

III

Fe primavera	} <i>Schubert</i>
La novícia	
En plegar	
Nit de lluna	} <i>Schumann</i>
Comandes	
Més i més mon somni és feble	} <i>Brahms</i>
Serenada	

PIANO CHASSAIGNE

(1) "AUDICIONS INTIMES" ha de remercier vivament al mestre Pau Casals l'honor d'ésser els primers en conèixer col·lectivament aquestes cançons, així com per haver-se dignat ell mateix d'interpretar-ne la part de piano.—¿Quina més alta consagració podríem desitjar per a "AUDICIONS INTIMES" que aquesta de que el mestre Casals hagi considerat les nostres sessions com una extensió de la seva pròpia intimitat, permetent-nos de gaudir d'aquestes exquisides mostres del seu altíssim esperit, tan profundament i emocionalment musical?

A LA CALLADA

(En sourdine)

Paul Verlaine - Pau Casals (1900)

Plàcids, en el semijorn que les altes branques fan, amarem bé nostra amor d'aquest silenci tan gran.	i del teu cor adormit gita els neguits per complet. Deixa convèncer-nos bé pel buf acaroador que ve a crespar als teus peus les ones de l'herbei tou.
Fonem-nos l'ànima, el cor i els sentits d'encís rublerts en mig les vagues llangors dels pins i dels arborers.	I quan solemnia la nit vindrà pel fosc alzinar, fent palès nostre neguit el rossinyol cantarà.
Clou els teus ulls un poquet, creua les mans sobre el pit,	

ABSENCIA

Mattheu Arnold - Pau Casals (1901)

En l'espill d'uns bells ulls grisençs
—tos ulls, oh amor— m'esguard'.
Tremolo, car el jorn present
de tu em deu lluny trobar.

Es el destret humà! No fos
que un noble obrar serè
llevés de nostra pensa i cor
l'afany que emboira el seny.

Mes, tot jorn duu un poquet de pols
per cobrir el las esperit,
i si oblidem, per força és sols,
no pas per lliure albir.

Jo em friso per la llum, i tu
maldaves per l'amor!
Si en mig la llum jo haver no et puc.
de perdre't ja em consol.

Jo em friso per la llum, mes ai!
que és ara freda nit;
rera el mal temps el bo vindrà,
doncs roman, cor dolç, amb mi!

QUE CURTES, SON LES HORES

Apelles Mestres - Pau Casals (1896)

Que curtes, vida meva, són les hores,
com les hores d'avui,
Que curtes i que dolces sentint batre
sobre mon cor, ton cor.
Que blau era el cel blau aquesta tarda!
Que resplendents i purs els raigs de sol!
Que perfumada ton alè ardorosa
penetrant mos pulmons!
No t'ha semblat avui, no imaginaves,
que més enllà dels vidres del balcó,
tot el món era amor, calma, harmonia
i era tot nostre el món?
Oh, no; no ho has pensat. Què són tres hores
passades junts tots dos
per sentir al cervell demanar ales
quan el cor se les vol?
Si el temps ens ha faltat per repetir-nos
lo que ens hem dit tants cops,
com recordar que hi ha més món encara
més enllà del balcó?

EN EL MIRALL CANVIANT...

Apelles Mestres - Pau Casals (1895)

En el mirall canviant de la mar blava,
tot s'hi reflecta igual, tot s'hi emmiralla.
Què diferent mon cor, oh ma estimada!
Lo blau hermós del cel, la turbonada,
els focs de sol ponent, la lluna pàlida...,
Què diferent mon cor, oh ma estimada!

EN L'ENTERRAMENT D'UN NIN

Jacint Verdaguer - Pau Casals (1895)

A l'entrar al cementiri he sentit olor de lliri; no n'hi ha cap de florit: sols al cloure's una fossa obirí la testa rossa d'un noieta petit, petit,	Lliri blanc de l'innocència, jo he sentit la teva essència quan pujava cap al cel, deixant sols aquí a la terra de flor mústia la desferra, d'on l'abella ha tret la mel.
---	--

“...da ihm auch ein anderer Genius, der
der Bescheidenheit innewohnt,”
(R. Schumann. “Neue Bahnen.”)

Aquestes cançons que foren escrites fa a la vora de quaranta anys —quan el seu autor a penes en tenia vint—, han restat gairebé inèdites fins avui; com resten igualment inèdites, per voluntat de l'artista, la majoria de composicions per a instruments, veus i orquestra, que omplen les carpetes de compositor del Mestre Pau Casals.

El gran públic ignora que Pau Casals ha compost música durant tota la seva vida. Són poques les persones que tenen una idea de l'extensió i de la qualitat d'aquesta obra que ha nascut en la intimitat de la seva vida privada, a l'ombra de l'altra existència de l'artista, en la qual un destí gloriós ha fixat el seu feix lluminós des del primer despuntar del seu astré.

Crec que és revelar un detall biogràfic, igualment desconegut de la majoria, dir que la seva carrera musical comença, en realitat, per la composició: la seva vocació i els seus estudis en fan un compositor, abans que un violoncellista. Els seus companys de joventut, els compositors nostres de la seva generació, el tenen pel més atrevit, pel més “modern” de tots ells. Els seus atreviment harmònics, sobretot, frapen llur imaginació. Ni els mateixos Albéniz i Granados,

en efecte, tenen en les obres una riquesa sorprenent de registres i un envoltament harmònic ja tan complet com les datades de l'any 1895.

Aquest detall és dels més importants en les obres d'etapes melòdica d'una exquisida perfecció, com un vast moviment superior de l'harmonia, plena i completa, previst aparent. Un intel·lectualisme independentia rares, s'hi reflecteix.

Quan apenes havia sortit de la seva casa, havent conegut la producció d'una, aquell esperit tan tan delicada i sensitiva que fins al punt que creuríem que sabéssim que no podia haver-hi harmonia té per a ell, des d'una expressió. Entre molts, un exemple beníssim: els primers compassos de la cançó "En l'enterrament d'un nin" (1895): és difícil evocar més, amb menys elements; els valors materials no poden ésser més simples, ni el seu poder de ressonància lírica, més punyent.

Altres vegades, com endut per una intuïció que un text poètic pot haver ajudat a concentrar en una direcció determinada, té coincidències sorprenents amb un estat d'harmonia que el Debussy jove (el Debussy del "Quartet" i dels "Poemes" de Baudelaire, per exemple), ateny vers la mateixa època. "En sourdine", sobretot, representa aquest moment. Més endavant encara, en fulls que el temps esgrogueix, jo recordo haver llegit amb emoció moments d'una estructura singularíssima, d'una evident originalitat, en els quals sembla prefigurar-se embrionàriament una evolució que no s'havia de declarar i complir sinó molt més tard en la música contemporània.

Si ha de causar sorpresa el que l'artista hagi fet gairebé un secret d'aquesta producció que es reparteix per totes les èpoques de la seva vida, aquesta sorpresa puja de gran una vegada conegut el seu valor. Però ell no voldria que en parléssim en aquest to... Obeïm-lo.

Si avui ens lliura unes cançons dels seus vint anys, no pot ésser per cap afany de glòria —ni caldria dir si seria superflu, tractant-se d'ell—, ans com qui ens lliura una intimitat; com qui, deslligat d'una paraula o d'un propòsit que ha

complet amb escriure, veu arribada l'hora en què ens pot fer una confidència.

Jo no em perdonaria la banalitat d'adreçar a les dites composicions un elogi en aquestes circumstàncies. Per al meu sentiment estan, molt per sobre d'això, situades en una tota altra esfera.

Cal comprendre que ens permeten d'alçar una punta del vel que embolcalla la naturalesa prodigiosa de la personalitat d'aquest artista. Ens diuen, d'una manera que no podem deixar d'entendre, que darrera la genialitat de l'interpret hi ha hagut —hi ha— un esperit creador. És possible no presenciar el dramatisme que s'amaga sota aquesta confidència?

Voluntàriament, amb un esperit d'humilitat que pren tot el sentit d'aquella paraula amb què Schumann saludava l'aparició de Brahms, Pau Casals ha mantingut en secret, a l'últim terme, el compositor que hi ha en ell. És, no gens menys, aquest aspecte de la seva personalitat, tal vegada el centre veritable que l'ha informada tota; que ha alimentat l'ànima de l'artista que el món admira. Qui sap si no és de sacrifici que ha estat feta aquí una grandesa.

R. G.

TEXT DE LES CANÇONS DEL MESTRE PAU CASALS

*Les traduccions, adaptades a la música, són de
JOAQUIM PENA*

NO T'HA TROBAT

Apelles Mestres - Pau Casals (1896)

En despertar-se avui, a matinada,
el sol prou t'ha buscat
prou t'ha buscat per tot —oh ma estimada,
però enlloc t'ha trobat

Al través de la closa persiana,
sos primers raigs de sol s'han filtrat,
atrebits com dits de grana
enlloc no t'ha trobat.

No sé si de despit o d'enyorança
s'ha tornat a amagar,
i trist el cel ha anat ennuvolant-se
i ha romput a plorar!